

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ГРИ.....	6
1.1 Дослідження проблеми розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку в педагогічній спадщині зарубіжних та вітчизняних педагогів.....	6
1.2 Особливості розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку... Error! Bookmark not defined.	
1.3 Сюжетно-рольові ігри як важливий засіб розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку..... Error! Bookmark not defined.	
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ГРИ	Error! Bookmark not defined.
2.1 Діагностика рівня розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку	Error! Bookmark not defined.
2.2 Дослідно-експериментальна робота з розвитку мовлення дитки старшого дошкільного віку	Error! Bookmark not defined.
2.3 Апробація результатів дослідження.....	Error! Bookmark not defined.
ВИСНОВКИ	Error! Bookmark not defined.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Error! Bookmark not defined.

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної (дипломної) роботи на тему: **«Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами гри»**

Об'єкт дослідження – розвиток мовлення дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – ігри як засіб розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності розробленого комплексу ігор для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Мета дослідження реалізується через такі завдання:

1. Розглянути особливості розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.
2. Теоретично обґрунтувати доцільність використання сюжетно-рольових ігор для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.
3. Виокремити критерії, показники та рівні сформованості мовлення у дітей старшого дошкільного віку.
4. Розробити і апробувати комплексу сюжетно-рольових ігор для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Загальний зміст

Перший розділ – «Теоретичні основи розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами гри» присвячений дослідженню проблеми розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку в педагогічній спадщині зарубіжних та вітчизняних педагогів; визначенню особливості розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

В другому розділі – «Особливості розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами гри» розглянуто сюжетно-рольові ігри як важливий засіб розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку; проведена діагностика рівня розвитку мовлення дітей старшого дошкільного

віку; здійснена дослідно-експериментальна робота з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку; проведена апробація результатів дослідження.

Дослідження проводилось на базі структурного підрозділу НВК №248 м. Києва.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що отримані у роботі результати можуть бути використані при розробці навчальних курсів з логопедії, розвитку мовлення, а також в практичній діяльності логопедів, дефектологів, психологів та вихователів закладів дошкільної освіти. За результатами дослідження зроблено висновки та пропозиції щодо впровадження комплексу сюжетно-рольових ігор для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

За результатами дослідження сформульовано висновки

У педагогіці та психології однією з найважливіших була і залишається проблема мовного розвитку дітей дошкільного віку. Гра є важливим засобом мовного розвитку дітей дошкільного віку, вітчизняні видатні педагоги та психологи стверджували, що мовленнєвий розвиток у дошкільному віці отримує сюжетно-рольову гру, в основі якої роль, яку вибирає дитина, та дії цієї ролі.

Вивчивши різні погляди дослідників – психологів, педагогів – нами було виявлено, що:

- мовленнєвий розвиток є формою існування мови, яка пов'язана соціальною природою та комунікативною функцією. Діалог, як вид спілкування, передбачає знання мови, вміння нею користуватися при побудові зв'язного мовлення, висловлюватися та налагоджувати мовну взаємодію з партнером.

- сюжетно-рольова гра – це образна гра за певним задумом дітей, яка розкривається через відповідні події (сюжет) та розігрування ролей, носить творчий характер і дозволяє дитині розкрити свої здібності повною мірою. Важливим для розвитку мовлення є творча сюжетно-ролева гра, в якій діти спільно створюють предметно-ігрове середовище, вигадують тему і

розвивають сюжет, розігрують рольові діалоги і під час їх вступають у різноманітні реальні взаємини.

- можна виділити такі види ігор спрямованих на навчання дітей дошкільного віку діалогу: сюжетно-рольові (ігри-драматизації), дидактичні.

Визначено що мовленнєвий розвиток у дошкільному віці йде за двома лініями: удосконалюється розуміння мовлення дорослих та формується власне активне мовлення дитини; діти старшого дошкільного віку опановують всі форми усного мовлення, властивими дорослому. Особливу увагу слід звертати на те, як мовленнєвий розвиток відповідає вимогам до мови дітей віковим нормативом, чи досягаються загальні цілі та завдання розвитку мовлення, навчання рідної мови та виховання особистості.

Виокремлено критерії, показники та рівні сформованості мовлення у дітей старшого дошкільного віку. Щодо лексичної сторони мовлення, критеріями послугували: здатність до формування лексичних узагальнень, розуміння значення слова, використання лексичних одиниць. Відповідно до граматичної сторони мовлення виокремлено наступні критерії: здатність до словозмін, що виражають числові, родові, часові, відмінкові відношення, здатність до словотворення, використання синтаксичної сладової мовлення (уміння складати різні типи речень).

Розроблено й апробовано комплекс сюжетно-рольових ігор для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку. У роботі було використано кілька сюжетно-рольових ігор: «Зоопарк», «Супермаркет», «Подорож до Африки». Головною характеристикою сюжетно-рольової гри визначено те, що сам дошкільник вибудовує сюжетоскладання, тобто вміє будувати новий сюжет, включаючи в ігри різні персонажі казок. Основною особливістю сюжетно-рольової гри є те, що дитина за допомогою своєї уяви сама створює та розвиває сюжет гри, вводить нових вигаданих персонажів. При проведенні цих ігор ми велику увагу приділяли активному мовленнєвому спілкуванню.

Дані проведеного дослідження показали, що правильно організована сюжетно-рольова гра дозволяє забезпечити повноцінний мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку.

Практична значимість даної роботи полягає у доказі та ефективності застосування сюжетно-рольових ігор для розвитку мовлення дітей. Практичне застосування сюжетно-рольових ігор у дослідженні сприяло: збільшенню обсягу словника, навичок словозміни та словотворення у дітей дошкільного віку.

Результати повторної діагностики дітей є доказом та твердженням, які спрямовані на збільшення обсягу активного словника та розвитку зв'язного мовлення дошкільнят.

Отже, можна дійти висновку, що це дослідження знайшло своє підтвердження на практиці під час цілеспрямованого педагогічного експерименту.

Рік виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи – 2021-2022 рр.

Місце виконання: кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Кваліфікаційна (дипломна) робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Включає 4 рисунки, 14 таблиць. Загальна кількість сторінок – 81. Основна частина викладена на 75 сторінках. Список використаних джерел нараховує 52 позиції.

ABSTRACT

Stetsenko Olga. Speech development of older preschool children through games.

Language development is one of the most important tasks of modern preschool education. Studies show that modern children speak incorrectly and have a limited vocabulary. At the same time, pedagogues and psychologists claim that language is an important tool for thinking, consciousness, and intelligence. Speech development of a child directly affects the formation of a child's intelligence, character, emotions, and personality in general.

The purpose of the study is theoretical substantiation and experimental verification of the effectiveness of the developed complex of games for the development of speech of older preschool children.

The first chapter presents the theoretical foundations of the development of speech of older preschool children by means of games: the problem of the development of speech of older preschool children in the pedagogical heritage of foreign and domestic teachers is investigated; the peculiarities of the speech development of children of older preschool age are determined; story role-playing games are considered as an important means of speech development of older preschool children.

The second chapter presents a study of the peculiarities of the speech development of older preschool children by means of games: the diagnosis of the level of speech development of older preschool children was carried out; research and experimental work on speech development of older preschool children was carried out; the testing of the research results was carried out.

Based on the results of the study, conclusions and suggestions were made regarding the implementation of a complex of story role-playing games for the development of speech of older preschool children.

Key words: speech, speech development, game, role-playing game, preschool age, communication.